

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skyggebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 14. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649683008512/facsimile.pdf> (tilgået 17. juni 2021)

Anvendt udgave: Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

»Jetzt muss man Deutsch sprechen!« sagde jeg, da jeg havde det ene Been paa Skibsbroen i *Lübeck*, og mærkede den tydske Luft blæse mig lige ind i Ansigtet. Rundtom i Buskene sang Fuglene en stor Velkomstsang til os, og det var ganske paa dansk, ganske som hjemme hos os! de tænkte vel, at vi ikke vare det tydske Sprog mægtige. Der var derfor heller ikke en Sjæl af Passagererne, der takkede dem derfor.

Hvad der ellers især fraperede mig, var at de ganske smaae, lübske Unger snakkede Tydsk, og det meget bedre end jeg, der dog har staaet mig saa godt deri til Examen. »Det maa være kloge Børn!« tænkte jeg, »saa smaae, og dog saa ferne i Tydsken!« – Jeg kom strax til at tænke paa det bekjendte, kloge, lübske Barn, der 1722 havde Audients hos Frederik IV. og om hvem der staaer i Skrifterne, at det sagde: »Allerdurchlauchtigste, stormægtigste Konge, allernaadigste Konge og Herrel lykkelig er denne Dag, paa hvilken mig svage Pattebarn vederfares den allerunderdanigste Devotion at adorere Deres Kongelige Majestat o.s.v.« – og tilsidst: »*permettez moi Sir! que je base la main de votre Majesté & le bord de votre habit royal!*« derefter blev han tørstig og det blev ham tilladt at patte. – Dette er, som bekjendt, en meget sandfærdig Historie.

Gud veed om ellers de andre lübske Børn ere saa stive i Frandsken som dette »svage Pattebarn«, de saae mig i det mindste ud til allehaandede.

Gjennem en gammel kvælvet Port med tykke Mure paa Siderne traadte vi nu ind i den frie Hanse-Stadt:

Lübeck

Her mellem de spidsgaviede Huse, snevre Side-Gader, og i Erindringer, der kaster et historisk Gevant om det Hele, troer man sig flyttet Aarhundreder tilbage i Tiden; disse kantede Bygninger, disse Steenhelte paa Raadhuset, og malede Billeder paa Glasruden af den gamle Kirke, vi kom forbi, saae ogsaa saaledes ud, da *Jørgen Wollemweber* her kunde tale et kraftigt Ord med. At Kirkerne staae aabne, bringer ogsaa til at tænke paa Catholicismen her, og mangt et Billede fra den Tid, skjøndt det ikke er et Kunstværk, griber os dog ved sin poetiske Idee, eller sin Ælde.

Jeg var i Maria-Kirken, saae det berømte astronomiske Uhrværk og den endnu berømtre *Cyclus* af Malerier, man kalder »Dødninge-

dandsens. Enhver Stand, enhver Alder, fra Paven til Barnet i Vuggen, seer man her inviteret til Dødens Cotillon, og alle i Costume fra den Tid, hvori de ere maalede, som skal have været i Aaret 1463; under hver Person staaer et plattysk Vers, en Dialog imellem de Dandsende, som dog ikke ere de oprindelige gamle Riim, men et nyere poetisk Forsøg fra 1701. Det forekom mig, som Maleren havde lagt et ironisk Smil i den dandsende Beenrads Ansigt, der ret syntes at ville sige til mig og hele Selskabet, som gik her og gjorde Bemærkning over den: »I troe nu, at I staae stille, eller i det høieste spadsere om i Mariakirken og see paa de gamle Billeder. Eder har Døden endnu ikke oppe til Dandsen, og saa dandse I dog allerede allesammen med mig! Fra Vuggen begynder den store Dands. Livet er som Lampen, der ogsaa begynder at brænde ud, idet den tændes! Saa gammel som Enhver af Eder er, saa mange Aar har jeg alt dandset med Eder, hver har sine forskjellige Toure, og den Ene holder Dandsen længere ud end den Anden, men Lysene brænde ud imod Morgenstunden og saa synke I Alle trætte om i mine Arme; – det kaldes at døe.»

Rundtom i Murene stode Epitaphier, og i Gangene laae Liigstene med ulæselige Inskriptioner og halv udslettede Herrer og Fruer, saaledes saae jeg en stor Steen med en drabelig Ridder paa, der holdt det store Slagsværd i Haanden, og dog taalte, at den nye Slægt traadte ham paa Næsen, saa at hans Ansigtstræk og det lange Skjæg snart vare udslettede. – Han og alle disse stille Naboer, hvis Navne nu ere forsvundne, som Inscriptionerne, have engang lystigt tumlet sig deroppe i den gamle Stad, mangen Gang spadseret paa den grønne Vold, hørt Fuglene synge og tænkt paa Udødelighed. – Det gamle Raadhuus staaer endnu med sine smaae Taarne og den store Hansesal; Torvet ligger imellem dette og Kirken, hvor den nye Menneskevrimmel tumler sig. Fra Maria-Kirken gik jeg ud i den store Gudskirke, der dog er anderledes gammel og stor; det er en Hvælving! den prædiker selv, naar alt Andet tier. Husene paa begge Sider af Gaden stode mig, som Stoleradet, som kjøbte eller leiede Familiestole, hvor ogsaa selve Huustyendet havde Plads. En Tordenskye, der var trukken op over os, begyndte imidlertid sin Prædiken, den var kun kort, men der laae dog Meger i dens Tale.

I Selskab med en Dansk og to Nordmænd forlod jeg om Aftenen det gamle *Lübeck*; Solen gik så smukt ned og den grønne Skov duffede, saa det var en Lyst! Hvor der dog kan ligge megen Poesie i saadan